Ἡ βιομηχανικὴ δημοκρατία στὴ Δυτ. Γερμανία καὶ οἱ ἐργάτες

Μετέχουν στὴ διοίκηση τῶν Ἐπιχειρήσεων

ΒΟΝΝΗ, (Ἰδ. Ὑπ.). Ὁ Χάνς Βέμπερ, ἕνας ἀπὸ τοὺς πλέον διαπρεπεῖς πολίτες τῆς Δυτικῆς Γερμανίας ὑπῆρξε θέμα πολλῶν ἀνεκδότων, που συνηθέστατα δὲν τὸν διασκεδάζουν. Ὁ Βέμπερ εἶναι ἐργάτης διευθυντής, στὴν γιγαντιαία ἑταιρία Μπάγερ ἡ ὁποία διατηρεῖ τὸ ἀρχηγεῖο τῶν ἐπιχειρήσεών της ποὺ ἁπλώνονται σ' ὅλόκληρο τὸν κόσμο, σὲ ἕνα γιγαντιαῖο 28όροφο κτίριο στὸ Λεβερκοῦζεν.

«Ὅλα τὰ ἀνέκδοτα αὐτὰ διαδίδονται ἁπλῶς γιὰ νὰ ἐπαναλαμβάνουμε ψεύδη καὶ σὲ μένα προσωπικὰ προκαλοῦν ἀηδία», δήλωσε ὁ Βέμπερ. Τὸ σύστημά μας λειτουργεῖ καλά. Ἴσως αὐτὸς εἶναι ὁ λόγος γιὰ τὸν ὁποῖο οἱ ἐπικριτές μας δυσανασχετοῦν τόσο πολύ.

Οἱ Δυτικογερμανοὶ ἐργάτες ἔχουν τὸ προνόμιο νὰ ἀκούγεται ἡ φωνή τους στὴν διοίκηση τῶν ἑταιριῶν ποὺ τοὺς ἀπασχολοῦν πολὺ περισσότερο ἀπὸ ὁποιαδήποτε ὁμάδα ἐργατῶν στὸν Δυτικὸ κόσμο. Ἡ Δυτικὴ Γερμανία ἐξ ἄλλου ἐπενδύει πολὺ περισσότερα χρήματα ἀπὸ ὅ,τι ὁποιοδήποτε ἄλλο κράτος σὲ προγράμματα ποὺ ἀποβλέπουν στὴν βελτίωση τῆς ποιότητος τῆς ζωῆς στὸν χῶρο τῆς ἐργασίας.

Ἡ Δυτικογερμανικὴ οἰκονομία θεωρεῖται ἀπὸ τὶς ὑγιέστερες στὸν κόσμο, μιὰ κατάσταση ποὺ ἔχει τὶς ρίζες της κατὰ τὴν ἄποψη τοῦ Βέμπερ καὶ πολλῶν ἄλλων στὸ Λεβερκοῦζεν, στὸν ὑψηλὸ βαθμὸ «βιομηχανικῆς δημοκρατίας» σὲ ὅλα τὰ ἐπίπεδα διοικήσεως τῶν ἑταιριῶν.

Ὡστόσο παρὰ τὸ γεγονὸς ὅτι ἡ συμμετοχὴ τῶν ἐργατῶν στὴν διοίκηση τῶν ἑταιριῶν ἐπιβάλλεται ἀπὸ τὴν κυβέρνηση καὶ παρὰ τὰ μεγάλα ποσὰ ποὺ δαπανῶνται γιὰ βελτιώσεις τῶν συνθηκῶν ἐργασίας τὸ σύστημα προσελκύει πλήθος ἐπικρίσεων ἀπὸ πολλὲς πλευρές.

Ἐλάχιστοι ἀμφισβητοῦν τὴν εὐημερία τῆς Δυτικῆς Γερμανίας παρὰ τὸ γεγονὸς ὅτι σήμερα ἀντιμετωπίζεται μιὰ ἀνεργία σὲ ποσοστὸ 5% ἐπὶ τῆς ἐργατικῆς δυνάμεώς της, ποσοστὸ ποὺ θεωρεῖται πάρα πολὺ ψηλὸ εἰδικὰ γιὰ τὴν Δυτικὴ Γερμανία. Οἱ συνηθισμένες ὅμως ἐρμηνεῖες γιὰ τὴν εὐημερία ποὺ ἀπολαμβάνει ἡ Δυτικὴ Γερμανία κυμαίνονται ἀπὸ ὑψηλὸ ἐπίπεδο κεφαλαιουχικῶν ἐπενδύσεων ἀνὰ ἐργάτη, μέχρι τὸ ἐπιχείρημα ὅτι οἱ Γερμανοὶ εἶναι ἀπὸ τὴ φύση τους ἄτομα αὐταρχικὰ διαπνεόμενα ἀπὸ πατριωτικὰ αἰσθήματα καὶ ὅταν κάποια ἀνώτερη ἀρχὴ ἀποφασίσει ὅτι ἡ παραγωγὴ πρέπει νὰ αὐξηθεῖ τότε ἡ παραγωγὴ θὰ αὐξηθεῖ.

ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ

Πολλοὶ Δυτικογερμανοὶ ἡγέτες συμπεριλαμβανομένων καὶ βουλευτῶν τοῦ κυβερνητικοῦ συνασπισμοῦ ὑποστηρίζουν ὅτι ἡ γενικὴ προθυμία γιὰ καλὴ συνεργασία στὶς σχέσεις ἐργατῶν — διοικήσεως ὑπῆρξε ἀπὸ πολλὰ χρόνια ἕνα γεγονὸς τῆς οἰκονομικῆς ζωῆς στὴν Δυτικὴ Γερμανία καὶ τοῦτο συνέβαλε σὲ μεγάλο βαθμὸ στὴν δημιουργία τῆς σημερινῆς ἀξιοζήλευτης οἰκονομικῆς καταστάσεως τῆς χώρας.

Οἱ καλύτερα γνωστὲς πλευρὲς τῆς λεγόμενης «βιομηχανικῆς δημοκρατίας» στὴν Δυτικὴ Γερμανία ἐνυπάρχουν στὸ πλέγμα τῶν σχετικῶν νόμων ποὺ ἐπιβάλλει τὴν παρουσία τῶν ἐργατῶν στὰ ἀνώτατα κλιμάκια τῆς διοικήσεως τῶν ἑταιριῶν. Συνεργασία ἐπὶ ἀνωτάτου ἐπιπέδου μεταξὺ ἐργατῶν καὶ διοικήσεων, συνέβαλλε στὸ νὰ ἀποφευχθοῦν σὲ μεγάλο βαθμὸ οἱ ἀκρότητες στὸν φυσιολογικὸ ἀνταγωνισμὸ ἐργαζομένων — κεφαλαίου. Ὡστόσο ἀκριβῶς τὸ σύστημα αὐτὸ τῆς ἐπὶ ἀνωτάτου ἐπιπέδου συνεργασίας ὑπῆρξε ὁ κύριος στόχος τῶν ἐπικρίσεων.

Πολλοὶ ἀπ' αὐτοὺς ποὺ ἀντιτίθενται στὴν δυτικογερμανικὴ ἀντίληψη περὶ συνεργασίας ἐργατῶν — διοικήσεως, σὲ τόσο μεγάλο βαθμὸ ὡς πρὸς τὴν ἐργατική τους ἰδιότητα καὶ ταυτίζονται τόσο πολὺ μὲ τὰ συμφέροντα τῆς ἑταιρίας ὥστε νὰ παύουν πλέον νὰ ἀντιπροσωπεύουν πραγματικὰ τοὺς ἐργάτες. Κυκλοφοροῦν πλῆθος ἱστορίες τόσο στὴν Γερμανία ὅσο καὶ στὸ ἐξωτερικὸ γιὰ ἐργάτες — διευθυντὲς ποὺ ζοῦν σὲ πολυτελέστατες βίλλες ποὺ τὶς διαθέτουν οἱ ἑταιρίες, ποὺ χρησιμοποιοῦν πολυτελέστατα αὐτοκίνητα μὲ σωφέρ, καὶ ποὺ εἰσπράττουν ὑψηλοὺς μισθοὺς σὰν ἐργάτες — διευθυντές, πέραν τῶν ἄλλων εἰσοδημάτων τους σὰν ἐργάτες.

Ἂν καὶ ὀφείλει κανεὶς νὰ παραδεχθῆ ὅτι ἐνδέχεται νὰ ὑπάρχουν παραβιάσεις τοῦ συστήματος, μιὰ σχετικὴ μὲ τὸ θέμα ἔρευνα τῆς ἀμερικανικῆς ἐφημερίδας «Τάϊμς» τοῦ Λὸς Ἄντζελες κατέληξε στὴν διαπίστωση ὅτι καμμιὰ ἀπὸ τὶς καταγγελλόμενες παραβιάσεις δὲν εἶναι πάρα πολὺ σημαντικὴ ὥστε νὰ κλονίζεται τὸ κύρος τοῦ συστήματος.

Οἱ ἐργάτες — διευθυντὲς ἀμείβονται σχετικὰ καλά. Οἱ μισθοί τους γιὰ τὴν ἰδιότητα τοῦ διευθυντοῦ κυμαίνονται ἀπὸ 180.000 δραχμὲς περίπου μέχρι 1.000.000 τὸ χρόνο ἀλλὰ ἀκόμη καὶ μὲ τὰ εἰσοδήματα ποὺ ἔχουν ἀπὸ ἄλλες πηγές, συνολικὰ κερδίζουν πολὺ λιγώτερα ἀπ' ὅ,τι οἱ ὑπόλοιποι διευθυντὲς τῶν ἑταιριῶν.

Ἐνῶ ὑπάρχει σχετικὰ μικρὴ ἄμεση συμμετοχὴ στὴν διοίκηση ἀπὸ τοὺς ἴδιους τοὺς ἐργάτες, ἡ μεγάλη πλειοψηφία τῶν τελευταίων συμμετέχει στὴν ἐκλογὴ τῶν ἀντιπροσώπων τους, ἡ φωνὴ τῶν ὁποίων ἀκούγεται στὴν οἰκονομικὴ ζωὴ τῆς Δυτικῆς Γερμανίας.

Ἄνθρωποι σὰν τὸν Χάνς Βέμπερ τὸν ἐργάτη — διευθυντὴ τῆς «Μπάγιερ» δὲν γίνονται ἴσως πλούσιοι ἀποκτώντας τὸ ἀξίωμα τοῦ διευθυντοῦ ἰδιαίτερα ἐπειδὴ ἡ ἐργατικὴ συνομοσπονδία τῆς Γερμανίας ἐφαρμόζει μιὰ πολιτικὴ ποὺ ἀπαιτεῖ ἀπὸ τοὺς ἐργάτες — διευθυντὲς νὰ καταθέτουν τὸ 50% τουλάχιστον τῶν μισθῶν τους ὡς διευθυντῶν, στὰ ταμεῖα ἐκπαιδεύσεως τῶν ἐργατῶν. Ἀπολαμβάνουν ὅμως προνόμια ποὺ λίγοι ἐργάτες συνάδελφοί τους τὰ ἔχουν.

Ὁ Βέμπερ ὑποστηρίζει μὲ φανατισμὸ θάλεγε κανεὶς τὸ σύστημα τῆς ἀντιπροσωπεύσεως τῶν ἐργατῶν στὰ ἀνώτερα διοικητικὰ κλιμάκια τῶν μεγάλων ἑταιριῶν. Σὲ σειρὰ σχετικῶν ἐρωτήσεων τοῦ δημοσιογράφου τῶν «Τάϊμς» τοῦ Λὸς Ἄντζελες κ. Χάρρυ Μπερνστάϊν δήλωσε ὅτι ὑπάρχει ἐνεργὸς συμμετοχὴ τῶν ἐργατῶν στὸ σύστημα τὸ ὁποῖο εἶναι θεμελιωμένο πάνω στὴ θεωρία τῆς ἀντιπροσωπευτικῆς δημοκρατίας.

Ἂν οἱ ἐργάτες πραγματικὰ ἐγκρίνουν τὸ σύστημα, ὅπως δείχνει ἡ μαζικὴ συμμετοχή τους στὶς ἐργατικὲς ἐκλογές, πῶς ἐξηγεῖται ὅτι μόνο 35% τοῦ συνόλου τῶν Γερμανῶν ἐργατῶν ἀνήκουν στὶς ἐργατικὲς ἑνώσεις, ἀφοῦ οἱ ἑνώσεις αὐτὲς εἶναι κατὰ κύριο λόγο ὑπεύθυνες γιὰ τὴν δημιουργία καὶ τὴν διατήρηση τοῦ συστήματος βιομηχανικῆς δημοκρατίας στὴν Δυτικὴ Γερμανία.

ΟΛΟΙ ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΥΝ

«Βάσει τῆς γερμανικῆς νομοθεσίας οἱ ἐργατικὲς ἑνώσεις διαπραγματεύονται μὲ τὶς διοικήσεις γιὰ τὶς τακτικὲς συμβάσεις ἐργασίας ποὺ καλύπτουν θέματα μισθοδοσίας καὶ συνθηκῶν ἐργασίας ὅπως ἀκριβῶς γίνεται στὶς ΗΠΑ καὶ στὶς περισσότερες ἀπὸ τὶς δυτικὲς χῶρες» ἀπάντησε ὁ Βέμπερ. «Ὡστόσο ὅλοι οἱ ἐργάτες ἀμείβονται αὐτομάτως βάσει τῶν συμβατικῶν μισθῶν ποὺ συμφωνοῦν οἱ ἐργατικὲς ἑνώσεις ἀσχέτως τοῦ ἂν ἀνήκουν ἢ ὄχι σ' αὐτές.

»Ἐπὶ πλέον οἱ ἐργάτες οὐδέποτε ἀποκλείονται ἀπὸ τὶς διαδικασίες ποὺ τοὺς πορέχουν τὴν εὐκαιρία νὰ ἀσκήσουν τὰ δικαιώματά τους, ἀφοῦ ὅλοι σχεδὸν ψηφίζουν στὶς ἐκλογὲς γιὰ τὴν ἀνάδειξη ἐργατῶν — διευθυντῶν καὶ τῶν μελῶν τῶν ἀκόμη περισσότερο ἰσχυρῶν «συμβουλίων ἐργασίας».

Ὁ Βέμπερ ἀντέδρασε ἐνοχλημένος στὴν ἄποψη ὅτι οἱ ἐργάτες —διευθυντὲς πλουτίζουν μόλις ἐκλεγοῦν. Εἶπε ὅτι ὁ ἴδιος κερδίζει περὶ τὶς 800.000 δραχμὲς τὸν χρόνο σὰν ἐργάτης — διευθυντὴς στὴν Μπάγιερ ἀλλὰ τὸ μισὸ περίπου ἀπὸ τὸ ποσὸν αὐτὰ τὸ παραχωρεῖ στὸ ταμεῖο ἐκπαιδεύσεως τοῦ σωματείου καὶ πληρώνει ἀκόμη 200.000 δραχμὲς φόρο, πρᾶγμα ποὺ τοῦ ἀφήνει 200.000 δραχμὲς τὸν χρόνο σὰν καθαρὴ ἀμοιβὴ γιὰ τὴν ἰδιότητά του τοῦ ἐργάτου — διευθυντοῦ.

Ἐπιπροσθέτως εἰσπράττει 840.000 δραχμὲς περίπου τὸ χρόνο σὰν πρόεδρος τοῦ συμβουλίου ἐργασίας στὴν Μπάγιερ, τῆς ἐπιτροπῆς τῶν ἐργατῶν ἡ ὁποία ἀσχολεῖται μὲ τρεχούσης φύσεως προβλήματα στὶς σχέσεις ἐργατῶν — ἑταιρίας.

Σύμφωνα μὲ ἀξιωματούχους τῆς ἑταιρίας Μπάγιερ οἱ ἐργάτες συμμετέχουν ἐπίσης στὰ οἰκονομικὰ ἀποτελέσματα τοῦ συστήματος τῆς «βιομηχανικῆς συνεργασίας».

Πρὶν 15 χρόνια οἱ μισθοὶ τῶν ἐργαζομένων στὰ ἐργοστάσια τῆς Μπάγιερ, στὶς ΗΠΑ ἦταν τρεῖς φορὲς ὑψηλότεροι συγκρινόμενοι μὲ τοὺς μισθοὺς τῶν συναδέλφων τους ποὺ προσέφεραν τὶς ἴδιες ἐργασίες στὸ Λεβερκοῦζεν. Σήμερα σύμφωνα μὲ τὸν ἐργάτη — διευθυντὴ Ἔντγκαρ Μπάλλαριν οἱ ἐργάτες τῆς Μπάγιερ καὶ στὶς δύο χῶρες κερδίζουν τὸν ἴδιο περίπου βασικὸ μισθὸ δηλαδὴ 240 δραχμὲς τὴν ὥρα.

Ὡστόσο οἱ Δυτικογερμανοὶ ἐργάτες τῆς Μπάγιερ πλεονεκτοῦν συνέχισε ὁ Μπάλλαριν κυρίως γιατὶ «οἱ ὑψηλότατες παροχὲς στὴ Δυτικὴ Γερμανία στοιχίζουν στὴν Μπάγιερ Γερμανίας 60% περίπου τοῦ μέσου μισθοῦ ἐνῶ οἱ ἀντίστοιχες παροχὲς στὴν Μπάγιερ ΗΠΑ στοιχίζουν μόνο 30%. ("Οπως συμβαίνει μὲ τὸ 74% ὅλων τῶν Γερμανῶν ἐργατῶν οἱ ἐργαζόμενοι στὴν Μπάγιερ εἰσπράττουν ἕνα 13ο μισθὸ κάθε χρόνο σὰν ἐτήσιο ἐπίδομα).

Ἡ φιλοσοφία πίσω ἀπὸ τοὺς νόμους ποὺ ρυθμίζουν τὴν λειτουργία τοῦ συστήματος βιομηχανικῆς δημοκρατίας συνωψίσθηκε ἀπὸ τὸν Χάνς Κλοῦνκερ πρόεδρο τῆς πανίσχυρης ἑνώσεως δημοσίων ὑπαλλήλων ἡ ὁποία καλύπτει ἀκόμη καὶ τὰ μέλη τῶν ἐνόπλων δυνάμεων.

«Ἐδῶ στὴν Γερμανία οἱ οἰκονομικοὶ ἑταῖροι, ἐργάτες καὶ διοίκηση ἐνεργοῦν βάσει τῆς θεωρίας ὅτι πρέπει νὰ συνεργασθοῦμε προκειμένου νὰ ἐπιτύχουμε μεγαλύτερο ἀμοιβαῖο οἰκονομικὸ ὄφελος ἀντὶ νὰ συγκρουόμεθα σὲ τακτὰ χρονικὰ διαστήματα ὡς πρὸς τὸ μέγεθος τῆς μερίδος τῶν κερδῶν ποὺ θὰ ἀποσπᾶση ὁ ἕνας ἀπὸ τὸν ἄλλο».

Κατὰ καιροὺς προσέθεσε «εἶναι γεγονὸς ὅτι συγκρουόμαστε σχετικὰ μὲ τὸ μέγεθος τῶν μερίδων, ἀλλὰ οἱ διαπραγματεύσεις ποὺ ἀκολουθοῦν καθίστανται εὐκολώτερες ἀπὸ τὴν γενικὴ ἀτμόσφαιρα ἁρμονίας ἡ ὁποία ὀφείλεται ἐν μέρει στὸ γεγονὸς ὅτι οἱ ἐργάτες μοιράζονται ἕνα μέρος τουλάχιστον τῆς δυνάμεως τῶν ἑταιριῶν.

Ὑπάρχουν ἐπίσης καὶ οἱ ἀκόλουθοι παράγοντες ποὺ συμβάλλουν στὴν διατήρηση μιᾶς ἀτμόσφαιρας ἁρμονίας στὶς σχέσεις ἐργατῶν κεφαλαίου.

Βάσει τῆς σχετικῆς γερμανικῆς νομοθεσίας, ὅλες οἱ πληροφορίες σχετικὰ μὲ τὰ σχέδια τῶν ἑταιριῶν καὶ τὴν οἰκονομικὴ κατάστασή τους, πρέπει νὰ παρέχονται στοὺς ἀντιπροσώπους τῶν

★ ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΕΙΣ ΤΗΝ 5ην ΣΕΛΙΔΑ

ΑΕΛΛΩ

ΣΗΜΕΡΟΝ 8.40—1

Ἡ μεγαλύτερη πολεμική ἐποποιΐα

Η ΓΕΦΥΡΑ ΤΟΥ ΑΡΝΕΜ

ΕΓΧΡΩΜΟΝ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ 1978

μὲ τοὺς ΡΟΜΠΕΡΤ ΡΕΝΤΦΟΡΝΤ ΣΥΝ ΚΟΝΝΕΡΥ ΡΑ·Ι·ΑΝ Ο' ΝΗΛ ΜΑ·Ι·ΚΛ ΚΑΙΗΝ

ΑΛΑΜΠΡΑ

Ἑλλησπόντου—Ἀγ. Τριάδος

ΣΗΜΕΡΟΝ 8.45—12.45

Ἡ πιὸ σκληρὴ ὑπὲρ περιπέτεια

ΕΙΜΑΙ Η ΓΡΟΘΙΑ ΤΟΥ ΜΠΡΟΥΣ ΛΗ

ΕΓΧΡΩΜΟΝ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ 1978

μὲ τὸν ΜΠΡΟΥΣ ΛΑ·Ι·

ΚΑΜΕΛΙΑ

ΣΗΜΕΡΟΝ 9—12.30

Τὸ μεγάλο θέαμα τοῦ Καράτε

ΟΙ ΤΕΛΕΥΤΑΙΟΙ ΤΩΝ ΓΙΓΑΝΤΩΝ

πρωταγωνιστοῦν οἱ ἄφθαστοι τοῦ Καράτε

ΡΙΤΣΑΡΝΤ ΧΑΡΙΣΟΝ ΑΛΕΞΑΝΤΕΡ ΦΟΥ ΣΕΝΤ

ΑΡΜΟΝΙΑ

ΣΗΜΕΡΟΝ 9—12.30

Μιὰ ταινία σταθμός. Ἡ ὑπ' ἀριθμὸν 1 ὑπὲρ δημιουργία, ἀπὸ καταβολῆς Κινηματογράφου, τὸ ἀνεπανάληπτο, γιγαντιαῖο μεγαλούργημα

Ο ΒΥΘΟΣ

πρωταγωνιστοῦν ΡΟΜΠΕΡΝΤ ΣΩΟΥ ΖΑΚΕΛΙΝ ΜΠΙΣΣΕ

ΑΧΙΛΛΕΙΟΝ

ΣΗΜΕΡΟΝ 8.45—10.45— 12.30

Ἕνας ἀτέλειωτος Μαραθώνιος τρόμου

Ἕνα πρωτοφανὲς ξεφάντωμα κεφιοῦ

ΤΣΑΡΛΑΤΑΝΟΙ ΤΗΣ ΠΕΝΤΑΡΑΣ

ΕΓΧΡΩΜΟΝ ΠΑΝΑΒΙΖΙΟΝ

μὲ τοὺς δύο ἀπίθανους κωμικοὺς ΠΩΛ ΣΜΙΘ ΜΑ·Ι·ΚΛ ΚΟΜΠΙ

ΚΑΤΑΛΛΗΛΟΝ

ΑΚΡΟΠΟΛ

ΣΗΜΕΡΟΝ 8.45— 10.45— 12.45

Μιὰ ἀνεπανάληπτη ὑπερ—περιπέτεια

Μὲ ἕνα μεγάλο ὄνομα ΜΠΡΟΥΣ ΛΗ

Σὲ παγκόσμια ἐπανέκδοση 1978

Ο ΚΙΤΡΙΝΟΣ ΠΡΑΚΤΩΡ ΕΝΑΝΤΙΟΝ ΤΗΣ ΜΑΦΙΑΣ

ΕΓΧΡΩΜΟΝ ΣΙΝΕΜΑΣΚΟΠ

μὲ τὸν πραγματικὸ καὶ ἀληθινὸ ΜΠΡΟΥΣ ΛΗ

ΑΚΑΤΑΛΛΗΛΟΝ

ΔΥΟ ΜΗΝΕΣ ΜΕΤΑ ΤΗ ΣΥΜΦΟΡΑ

Ἡ μετασεισμικὴ Θεσσαλονίκη καὶ τὰ μεγάλα προβλήματά της

60.000 ἄνθρωποι σὲ καταυλισμούς. Τὰ κυβερνητικὰ μέτρα δὲν ὑλοποιήθησαν ἀκόμη. Ἡ Τοπικὴ Αὐτοδιοίκηση πρόσφερε πάρα πολλά, μολονότι τὸ κράτος τὴν ἀγνόησε συστηματικὰ

Ἐντυπώσεις τῆς Κας ΣΟΦΙΑΣ ΠΕΤΣΑΛΗ

Ὁ λαὸς τῆς Θεσσαλονίκης δίνει τὴ μάχη γιὰ νὰ ξαναβρεῖ ἡ πόλη τὸν κανονικό της ρυθμό. Ἀρχίζει δειλά - δειλὰ καὶ ξαναμπαίνει στὰ σπίτια του, μὲ χίλιες δυὸ ἀμφιβολίες καὶ φόβους, ἀλλὰ καὶ μὲ τὴν πικρία γιὰ πολλοὺς ποὺ ἀδιαφόρησαν, γιὰ τὸ κράτος ποὺ ἀδρανεῖ μπροστὰ στὴ συμφορά του.

190 καταυλισμοὶ ὀργανώθηκαν μέσα καὶ γύρω ἀπ' τὴ πόλη. Τσαντίρια, αὐτοσχεδιασμένες σκηνές, φτιαγμένες ἀπὸ κουρελοῦδες καὶ νάϋλον στήθηκαν πρόχειρα. Γιὰ νὰ μείνουν πόσο καιρό; Ἕνας Θεὸς τὸ ξέρει, ὅπως λένε.

Ἡ ὄψη τῆς πόλης θυμίζει Κύπρο. Φέρνει στὸ νοῦ τὴν ὀδυνηρὴ προσφυγιὰ τοῦ μαρτυρικοῦ νησιοῦ καὶ τὴ δυστυχία του. Οἱ σκηνίτες γυρεύουν κάποια συμπαράσταση, στοργή, σιγουριά. Πέρασαν δυὸ μῆνες σχεδὸν ἀπὸ τότε. Κι' ἀκόμα κανένα μέτρο ἀπ' αὐτὰ ποὺ ἀνακοινώθηκαν δὲν ἔχει ἐφαρμοστεῖ.

Ὁ δήμαρχος Θεσσαλονίκης κ. Μιχάλης Παπαδόπουλος, ἀπ' τὴ πρώτη μέρα ἀγωνίζεται ἀκούραστα, κι' ἀκατάπαυστα κοντὰ στοὺς συμπολίτες του. Παρὰ τὶς τόσες ὑποχρεώσεις ποὺ τὸν ἔχουν κυριολεκτικὰ ἐξαντλήσει, δέχτηκε νὰ δώσει συνέντευξη,ἀπαντώντας σὲ ἐρωτήματα ποὺ ἔθεσε ἡ Ἕνωση Γυναικῶν Ἑλλάδας (τμήμα Πατρῶν).

Παραθέτουμε τὴν συνέντευξη τοῦ κ. Δημάρχου:

ΕΡ.: Σὲ πιὸ βαθμὸ ἔχει ἐπανέλθει ἡ ὁμαλότητα στὴ ζωὴ τῆς πόλης;

ΑΠ.: Ὅπως ἦταν φυσικὸ ἡ ἐπάνοδος στὴν ὁμαλότητα ἄρχισε νὰ γίνεται ἀπὸ τὴν στιγμὴ ποὺ κόπασαν οἱ σεισμικὲς δονήσεις καὶ ἀφοῦ οἱ συμπολίτες μας πείσθηκαν ὅτι δὲν ἔχουν λογικὴ βάση οἱ διάφορες ἀνεύθυνες εἰδήσεις περὶ «πανσελήνου» κ.λ.π. ποὺ ἀτυχῶς ἔφταναν καὶ στὶς στῆλες τῶν ἐφημερίδων.

Ἡ ἐπάνοδος στὸν κανονικὸ ρυθμὸ τῆς ζωῆς γίνεται βέβαια βαθμιαῖα καὶ μὲ ρυθμὸ ποὺ θὰ μποροῦσε νὰ ἦταν ταχύτερος ἂν ὑπῆρχε μιὰ ὑπεύθυνη καὶ συνεχὴς ἐνημέρωση τῶν κατοίκων γιὰ ὅσα προβλήματα ἀνακύπτουν κάθε στιγμή. Ἡ παράλειψη αὐτὴ διεδραμάτισε σοβαρὸ ρόλο καὶ στὴν τάση τῆς φυγῆς ποὺ παρουσιάσθηκε ἔντονα τὶς πρῶτες ἑβδομάδες μετὰ τὸν σεισμὸ τῆς 20ῆς Ἰουνίου.

ΕΡ.: Ἡ Κυβέρνηση κάνει αὐτὸ ποὺ πρέπει;

ΑΠ.: Ὄχι ἀπὸ διάθεση κριτικῆς ἀλλὰ ἀπὸ θέση ἀπόλυτα ἀντικειμενικὴ μπορῶ νὰ πῶ πὼς ἡ Κυβέρνηση στὴ τραγωδία αὐτὴ τῆς Θεσσαλονίκης — γιατὶ πραγματικὰ περὶ ἐθνικῆς τραγωδίας πρόκειται — καὶ ἀνέτοιμη ἐμφανίστηκε γιὰ τὴν ἀντιμετώπιση μιᾶς τέτοιας κατάστασης σὰν αὐτὴ ποὺ ἐπακολούθησε ἀμέσως μετὰ τὸ φοβερὸ σεισμὸ καὶ ἀνήμπορη νὰ ἐπιλύσει σὲ σύντομο χρόνο — ὅπως ἐπιβάλλεται — τὰ προβλήματα ποὺ προέκυψαν στὸ τομέα τῆς στέγης, τῆς ἀποκατάστασης τῶν οἰκοδομῶν ποὺ πλήγησαν, τῆς τόνωσης τῆς οἰκονομίας ποὺ πάει νὰ καταρρεύσει στὴ πόλη μας.

ΕΡ.: Ἂν ἡ Τοπικὴ Αὐτοδιοίκηση εἶχε τὶς ἁρμοδιότητες ποὺ ἔπρεπε, θὰ ὑπῆρχε πιὸ ἐπιτυχία στὴ ρύθμιση τῆς κατάστασης;

ΑΠ.: Ἂν ἡ Τοπικὴ Αὐτοδιοίκηση εἶχε τὶς ἁρμοδιότητες ποὺ χρόνια τώρα ἀγωνιζόμαστε νὰ τὶς ἀποκτήσει θὰ μποροῦσε σὰν Ἀρχὴ ποὺ προέρχεται ἄμεσα ἀπὸ τὸ Λαὸ τῆς πόλης μας νὰ διαπιστώσει ὅλες τὶς πτυχὲς τοῦ προβλήματος καὶ μὲ ἐνεργὸ συμπαράσταση τῶν κατοίκων ποὺ ἀποτελοῦν τὴν δύναμη καὶ τὴν ἰσχύ της νὰ προχωρήσει σὲ λύσεις μὲ στόχο ἀποκλειστικὰ τὴν ἐξυπηρέτηση τῶν ταλαιπωρημένων συμπολιτῶν μας μακριὰ ἀπὸ λύσεις τεχνοκρατικὲς ποὺ εὐνοοῦν παρασιτικὲς δραστηριότητες καὶ κερδοσκόπους ποὺ καραδοκοῦν σὲ κάθε στιγμὴ νὰ ὠφεληθοῦν οἰκονομικά.

ΕΡ.: Τί ζημιὲς ἔχει ὑποστεῖ ἡ πόλη; Πόσοι ἄνθρωποι μένουν ἀκόμα σὲ σκηνές;

ΑΠ.: Ἀπὸ στοιχεῖα ποὺ ἔδωσε τὸ Ὑπουργεῖο Δημοσίων Ἔργων μέχρι σήμερα τὰ συνεργεῖα τῶν Μηχανικῶν ποὺ ἔκαναν ἔλεγχο σὲ 61.302 κτίρια στὴν μείζονα περιοχὴ τοῦ πολεοδομικοῦ συγκροτήματος τῆς Θεσσαλονίκης τὰ 45.322 δὲν ἔχουν ὑποστεῖ σοβαρὲς ζημίες, τὰ 10.955 ἤτοι ποσοστὸ 18% ἔχουν ὑποστεῖ ζημίες στὸν φέροντα σκελετὸ καὶ ἀπαιτοῦν συστηματικὴ ἐπιδιόρθωση, ἐνῶ σὲ 5.025 κτίσματα οἱ ζημιὲς εἶναι μεγαλύτερες.

Φυσικὰ ἔχουμε καὶ τὴν πολυκατοικία ποὺ κατέρρευσε μὲ ἀνθρώπινα θύματα καὶ τὶς μεγάλες ζημιὲς στὰ σχολικὰ κτίρια, στὰ Νοσοκομεῖα, στὰ Κοινωφελῆ Ἱδρύματα, στὰ μνημεῖα, στὶς ἐπαγγελματικὲς στέγες καὶ τὶς βιοτεχνίες τῆς πόλης μας.

Ἀκόμα δὲν ἔχει γίνει ἐκτίμηση ὅλων αὐτῶν τῶν ὑλικῶν ζημιῶν ποὺ πιστεύω μαζὶ μὲ τὶς οἰκονομικὲς ζημίες ποὺ ὑπέστη ἡ πόλη θὰ ἀνέρχονται σὲ δεκάδες δισεκατομμύρια.

Τὸ γεγονὸς πάντως εἶναι ὅτι δεκάδες χιλιάδες — περίπου 60 000 ἄνθρωποι — μένουν σήμερα σὲ σκηνές, οἱ περισσότερες ἀπὸ τὶς ὁποῖες εἶναι αὐτοσχέδιες, μέσα σὲ πολὺ ἄσχημες συνθῆκες διαβίωσης παρ' ὅλες τὶς προσπάθειές μας νὰ ἐξοπλίσουμε τοὺς καταυλισμοὺς μὲ τὶς ἀπαραίτητες ἐγκαταστάσεις.

ΕΡ.: Τί λένε οἱ ἐμπειρογνώμονες γιὰ τὸ θέμα μελλοντικῶν σεισμῶν;

ΑΠ.: Ὅπως εἶπε ὁ Ρουμάνος εἰδικὸς γιὰ θέματα σεισμῶν ποὺ κλήθηκε στὴ χώρα μας κ. Ἐμιλιὰν Τιτάρου, ἐνῶ ἔχουμε τεράστια πρόοδο στὸν τεχνολογικὸ τομέα καὶ ἰδιαίτερα στὴν κατασκευὴ ἀντισεισμικῶν ἔργων ὑπάρχει μεγάλο χάσμα σ' ὅ,τι ἀφορᾶ τὶς γνώσεις μας γιὰ τοὺς σεισμούς.

Τὸ εὐχάριστο εἶναι ὅτι μετὰ τὸν μεγάλο σεισμὸ τῆς 20ῆς Ἰουνίου ἀκολουθοῦν φθίνουσες δονήσεις καὶ ὅπως λέγουν οἱ εἰδικοὶ μὲ τὸν τρόπο αὐτὸ ἐκτονώνεται ἡ συσσωρευμένη σεισμικὴ ἐνέργεια.

ΕΡ.: Τί ἀνάγκες ἔχει ἀκόμα ἡ πόλη;

ΑΠ.: Ἡ πόλη μας ἔχει σήμερα ἐπιτακτικὲς ἀνάγκες.

Πρῶτα ἀπαιτεῖ νὰ λυθοῦν ἔγκαιρα καὶ μεθοδικὰ τὰ προβλήματα στέγασης χιλιάδων κατοίκων ποὺ τὰ σπίτια τους κρίθηκαν ἀκατάλληλα, ἑτοιμόρροπα ἢ κατεδαφίσθηκαν.

Ἐπίσης ἀπαιτεῖται μεθοδευμένη μὲ κατάλληλο φορέα ἐπισκευὴ τῶν οἰκοδομῶν ποὺ ἔχουν ὑποστεῖ βλάβες ὥστε καὶ ἡ ἀποκατάσταση νὰ γίνει συστηματικὴ καὶ τὸ κόστος τῶν ἐργασιῶν νὰ συμπιεστεῖ.

Ἐπίσης πρέπει νὰ τονωθεῖ ἡ ἐμπορικὴ καὶ οἰκονομικὴ κατάσταση τῆς πόλης μὲ ἐπιχορηγήσεις, διευθετήσεις καὶ ἀπαλλαγὲς ἢ σοβαρὲς οἰκονομικὲς ἐνισχύσεις τοῦ ἐργαζόμενου πληθυσμοῦ καὶ ἰδιαίτερα αὐτῶν ποὺ ὑπέστησαν σοβαρὲς ζημιές.

Καὶ τὸ κυριώτερο νὰ ὑπάρξη οὐσιαστικὸ καὶ πραγματικὸ κρατικὸ ἐνδιαφέρον γιὰ νὰ λυθοῦν τὰ χρονίζοντα διοικητικά, πολεοδομικά, οἰκονομικά, κυκλοφοριακά, χωροταξικά,, οἰκολογικά, πολιτιστικὰ προβλήματα τῆς πόλης μας.

ΕΡ.: Τί ἔχουν προσφέρει τὰ διάφορα κόμματα;

ΑΠ.: Τὰ κόμματα στὸ μέτρο τῶν δυνατοτήτων τους συμπαραστάθηκαν κυρίως ἠθικὰ σ' ὅλο αὐτὸ τὸ θλιβερὸ γεγονός. Καὶ ἦταν αὐτή τους ἡ συμπαράσταση μιὰ ἐξ ἴσου χρήσιμη προσφορὰ γιὰ τὴν ἀναπτέρωση τοῦ ἠθικοῦ τῶν κατοίκων.

Ἀπὸ τὴν ἄλλη μεριὰ τὰ κόμματα ἄσκησαν καὶ ἀσκοῦν κριτικὴ στὰ Κυβερνητικὰ μέτρα γιὰ